

NUCLEUS

Informacinis leidinys Nr. 16

Nemokamas

2011 12 14

Prasidėjo intensyvus pasirengimas naujosios AE projektavimui

Gruodžio 9 d. UAB „Visagino atominė elektrinė“ pasirašė sutartį su branduolinės energetikos sektoriaus lydere pasaulyje „Exelon Nuclear Partners, LLC“ (ENP), kuri bus projekto inžinierius (angl. *Owner's Engineer*) dabartiniame projekto vystymo etape ir kartu su strateginiu investuotoju „Hitachi“ bei Lietuvos specialistais spręs įvairaus pobūdžio inžinerinius klausimus, susijusius su naujosios Visagino atominės elektrinės projektavimu ir statyba.

„Žengtas didelis žingsnis į priekį – prie Visagino atominės elektrinės projekto vykdytojų prisijungė savo kompetencija ir patirtimi visame pasaulyje garsi bendrovė – verdančio vandens reaktorių eksploatavimo ekspertė „Exelon Nuclear Partners“, – sakė Rimantas Vaitkus, UAB „Visagino atominė elektrinė“ generalinis direktorius. – „Tai dar kartą patvirtina, kad Lietuvos ir jos regioninių partnerių naujosios atominės elektrinės projektas yra brandus ir toliau profesionaliai plėtojamas.“

Pasak R. Vaitkaus, papildoma profesionali itin kvalifikuotų branduolinės energetikos inžinierių priežiūra projekto pradžioje bus dar viena garantija, kad mūsų statoma naujoji atominė elektrinė užtikrins optimalų ekonominį ir inžinerinį statomos elektrinės sprendimą, atitiks visus griežčiausius saugumo reikalavimus ir bus pastatyta laiku.

Visagino atominės elektrinės projekto inžinierius ENP buvo pasirinktas kartu su visais Visagino atominės elektrinės (AE) regioniniais partneriais.

Šiuo metu Visagino AE specialistai rengia ir su regiono partneriais bei strateginiu investuotoju derina teisi-

Sutartį pasirašė Thomas P. Mundy (kairėje), „Exelon Nuclear Partners“ viceprezidentas, ir Rimantas Vaitkus, UAB „Visagino atominė elektrinė“ generalinis direktorius

nes, komercines ir technines Visagino AE projekto sritis reglamentuojančias sutartis. Po šio etapo bus pradėti naujos atominės elektrinės projektavimo darbai.

Perduos patyrimą

„Malonu, kad esame išrinkti patarti Visagino AE ir jos regioniniams partneriams statant naują branduolinę elektrinę. „Exelon“ patirtis vystant branduolinės energetikos programas įvairiose pasaulio valstybėse bus naudinga Visagino AE, kuri siekia aprūpinti Baltijos regiono ateities kartas saugia, patikima ir konkurencinga branduoline energija“, – sakė „Exelon Generation“ vyresnysis viceprezidentas ir ENP vykdomasis direktorius Amiras Shahkaramis.

„Exelon Nuclear Partners, LLC“ yra antrinė „Exelon Generation Company, LLC“ įmonė, kurios 100 % akcijų valdo „Exelon Cooperation“ („Exelon“). „Exe-

lon“ eksploatuojamų elektros energijos gamybos įmonių pajėgumai – vieni didžiausių JAV. Kompanija elektra aprūpina 5,4 mln. JAV Šiaurės rytų valstijų vartotojų. „Exelon“ elektrinėse pagaminama 20 % visos JAV branduolinės elektros energijos, be to, jos savikaina yra mažiausia tarp konkurentų.

Šiuo metu „Exelon“ dešimtyje JAV atominė elektrinių eksploatuoja 17 branduolinių reaktorių – daugiausia JAV. Iš jų dvylika yra verdančio vandens reaktorių BWR – tokio tipo naujos kartos pažangūs reaktoriai ABWR bus statomas Visagino AE. Likusieji penki „Exelon“ reaktoriai yra suslėgto vandens reaktoriai PWR.

„Exelon“ pajamos siekia daugiau kaip 18 mlrd. JAV dolerių per metus. Bendrovės pagrindinė būstinė yra Čikagoje. „Exelon“ listinguojama Niujorko vertybinių popierių biržoje, jos trumpinys EXC.

Visagino AE projektas vyksta pagal planą

Strateginis Lietuvos tikslas – iki 2020 m. kartu su regioniniais partneriais Latvija ir Estija bei strateginiu investuotoju pastatyti Visagino atominę elektrinę (AE), Lenkijai atstovaujanciai bendrovei PGE sustabdžius savo dalyvavimą projekte, nesikeičia.

„Tai, kad Lenkija stabdo savo dalyvavimą, projekto reikšmės nesumenkina, mes ir toliau norime jame dalyvauti. Lietuva išlieka mūsų prioritetas. Baltijos šalys finansiškai pajėgios pastatyti elektrinę ir be Lenkijos“, – susitikime su Baltijos šalių žurnalais sakė „Hitachi-GE Nuclear Energy“ rinkodaros ir planavimo padalinio generalinis direktorius Masahito Yoshimura, – rašo naujienu portalas delfi.lt.

Pasak Latvijos premjero Valdžio Dombrovskio, Visagino AE projekte užtenka trijų Baltijos valstybių, kurios gali sėkmingai tęsti darbus.

„Vystydami Visagino AE projektą, toliau sieksime savo tikslų – dirbame su regioniniais partneriais, strateginiu investuotoju“, – sakė LR energetikos ministras Arvydas Sekmokas.

Darbai

Per labai trumpą laiką nuo 2011 m. liepos pasirinkus Japonijos „Hitachi“ strateginiu Visagino AE investuotoju, buvo pasiekta ženkliai pažanga visose šio strategiškai svarbaus projekto srityse: pagal EURATOM sutarties 41 straipsnio reikalavimus oficiali Visagino atominės elektrinės projekto notifikacija buvo pateikta Europos Komisijai, „Hitachi“ vykdė ir sėkmingai užbaigė svarbius techninius projekto vystymo darbus, susijusius su „Hitachi-GE“ pažangaus verdančio vandens branduolinio reaktoriaus ABWR statyba ir eksploatavimu, pasirinktas projekto inžinierius – „Exelon“, žinoma pasaulyje branduolinės energetikos bendrovė, labiausiai patyrusi statant ir eksploatuojant verdančio vandens branduolinių reaktorių.

Lietuvos Vyriausybės ir Seimo įgyvendinta projekto teisinės aplinkos reforma sukūrė palankias sąlygas ir tvirtą pagrindą tolesnei projekto plėtrai.

Toliau pagal planą itin intensyviai derinamos sutartys. Planuojama, kad „Hitachi“ ir Energetikos ministerija iki šių metų pabaigos sutars dėl Koncesijos sutarties sąlygų, kurios bus pateiktos tvirtinti Vyriausybei ir Seimui.

Šios labai svarbios ir per labai trumpą laiką pasiektos Visagino atominės elektrinės projekto garės parodo tęstinį įsipareigojimą sėkmingai įgyvendinti šį strategiškai svarbų projektą.

Kas yra projekto inžinierius (angl. Owner's Engineer). Pasaulyje vyrauja praktika, kad statant didelius infrastruktūros objektus – elektrines, itin patyrusių inžinierių komanda prisijungia prie statybos specialistų. Tai papildoma garantija, iki minimumo sumažinanti įvairias rizikas ir užtikrinanti, kad numatyti darbai vyks sklandžiai, laikantis laiko grafiko, saugumo reikalavimų ir su mažiausiomis galimomis sąnaudomis. Bendrovės, kuri yra pasirinkta projekto inžinieriumi, ekspertų komanda veikia atstovaudama statomos elektrinės savininko ar savininkų interesams. Projekto inžinierius gali būti patelkiamas atliekant tiek pavieniūs darbus, tiek visuose elektrinės projekto plėtros etapuose.

TURINYS

ISSN 2029-5464

UAB Visagino atominė elektrinė
 Žvejų g. 14, Vilnius, tel. 85 2782 998
 info@vae.lt, www.vae.lt

2 psl. Branduolinės energetikos ateitis Baltijos jūros regione
 Iš devynių Baltijos jūros regiono valstybių branduolinės energetikos projektus tęsia 7 šalys. Labai svarbu, kad visos jos ne tik deklaruotų, bet realiai užtikrintų vystomų projektų saugumą.

3 psl. Strateginis investuotojas „Hitachi“ laukia šalies verslo pasiūlymų
 Konferencijoje „Naujos galimybės Lietuvos verslui: Visagino atominė elektrinė“ (VAE) strateginis investuotojas – Japonijos „Hitachi“ prisistatė ir pristatė galimybes verslui.

4 psl. Naujoji atominė elektrinė – alternatyva apsirūpinti elektra
 Geriausi rezultatai – branduolinės energetikos šalyse
 ABWR modelis – apžiūra

Lietuva ir Japonija apsikeitė notomis

Lietuva ir Japonija lapkričio 29 d. apsikeitė diplomatinėmis notomis, kurios apibrėžia branduolinių technologijų perdavimo Lietuvai sąlygas.

Šis svarbus teisinis žingsnis užtikrino nenutrūkstamas derybas su strateginiu investuotoju bei sudarė prielaidas laiku pasirašyti naujos atominės elektrinės statybos koncesijos ir kitas sutartis.

Pasikeisdama notomis Lietuvos Vyriausybė įsipareigojo, kad į Visagino atominę elektrinę importuojamos branduolinės technologijos bus naudojamos tik taikiems tikslams ir nebus perduodamos trečiosioms šalims be eksportuojančios šalies, šiuo atveju Japonijos, leidimo.

Diplomatinės notos parengtos pagal Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) oficialiuose dokumentuose numatytus reikalavimus.

LR užsienio reikalų ministerija

Latvijos ir Lietuvos premjerai: VAE elektra bus konkurencinga

Po dvišalio susitikimo Visagine Latvijos ir Lietuvos premjerai tvirtino, kad Visagino atominėje elektrinėje (VAE) pagaminta elektra bus konkurencinga.

„Matome, kad šis projektas, būdamas strategiškai svarbus, turi labai gerą ekonominį konkurencinį pagrindą. Elektra, pagaminta būsimojoje Visagino AE, pagal tuos skaičius, kuriuos turime šiandien, turės gerą konkurencinį pranašumą“, – po susitikimo su Latvijos premjeru Valdžiu Dombrovskiu kalbėjo Lietuvos Vyriausybės vadovas Andrius Kubilius, pridurdamas, kad skaičiai kol kas konfidencialūs.

V. Dombrovskis teigė neabejojantis projekto „ekonominiu atsiperkimumu“.

Delfi.lt

Prezidentė: Integracija apgins nuo monopolinių kainų

Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Baltijos šalių prezidentų susitikime Estijoje. Aptardami Baltijos valstybių tikslus bei naujus iššūkius, prezidentai pabrėžė, kad yra tik vienas kelias apginti Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmones nuo monopolinių energetikos kainų – tai integracija į Europos energetinius tinklus. „Elektros ir dujų jungtys su Vakarų tinklais, suskystintųjų dujų terminalas – tai neatidėliotini darbai, kurie užtikrins regione ekonominę nepriklausomybę ir saugesnį mūsų žmonių gyvenimą“, – pabrėžė D. Grybauskaitė.

LR užsienio reikalų ministerija

Branduolinės energetikos ateitis Baltijos jūros regione

Prof., habil. dr. Eugenijus Ušpuras, Lietuvos energetikos instituto direktorius

Iš devynių Baltijos jūros regiono valstybių branduolinės energetikos projektus tęsia 7 šalys. Labai svarbu, kad visos jos ne tik deklaruotų, bet realiai užtikrintų vystomų projektų saugumą.

Šiuo metu keturiose Baltijos jūros regiono šalyse 32 atominėse elektrinėse (AE) veikia 62 branduoliniai reaktoriai: 4 Suomijoje, 10 Švedijoje, 17 Vokietijoje, o Rusijoje – 32 reaktoriai.

Lietuvoje – Visagino AE

Siekdamos sumažinti priklausomybę nuo vieno tiekėjo, užsitikrinti saugų ir patikimą konkurencingą elektros energijos tiekimą, diversifikuoti gamybos šaltinius, sumažinti CO₂ emisijos kiekius, Lietuva kartu su regioniniais partneriais Latvija, Estija ir Lenkija iki 2020 m. pastatys naująją Visagino AE (VAE). Atlikta daugiau kaip 30 Visagino AE projekto parengiamųjų darbų, tarp jų – tarptautinis poveikio aplinkai vertinimas. Pagal TATENA saugos reikalavimus įvertintos statybos aikštelės, atlikti Drūkšių ežero hidrologinio ir terminio balansų matavimai, parinkti transportavimo maršrutai ir kt., pasirinktas strateginis investuotojas ir inžinerinis patarėjas.

Lenkija grįžo prie AE

Lenkijoje priimta energetikos strategija iki 2020 m. numato pastatyti dvi AE (be Visagino AE). Šiuo metu net 90 % elektros energijos šalis gauna iš kamsen anglimi kūrenamų elektrinių. Dėl didėjančio energijos poreikio ir didelės deginamų iškasenų taršos Lenkija apsisprendė grįžti

prie branduolinės energetikos programos, kuri buvo nutraukta prieš 20 metų.

Suomija mažina importą

XX a. 8-ame dešimtmetyje Suomijoje pradėjo dirbti dvi AE – Lovysa ir Olkiluoto. Jos gamina apie 21 TWh arba 25 % visos elektros energijos kasmet.

Suomijos mokslininkai įrodė, kad branduolinė energija – pigiausia šioje šiaurės šalyje, ir jos tiekimas – daug stabilesnis palyginus su hidroelektriniu. Todėl Suomija 2014–2015 m. pradės statyti 1650 MW galios reaktorių Olkiluoto jėgainėje ir dar 2 Lovysoje šalia Helsinkio. Be to, svarstomas pasiūlymas pastatyti dar vieną AE prie Botnijos įlankos.

Švedija pakeitė kursą

Švedijoje AE gamina apie 45 % visos energijos, maždaug tiek pat kiek hidroelektrinės. Dalį elektros Švedija eksportuoja. Pirmąją AE Švedija pasistatė 1960 m., o 1980 m. referendume dėl šalies branduolinės energetikos ateities jos šalininkai, priešininkai ir susilaikysieji surinko po trečdajį balsų. Tada nutarta iki 2010 m. uždaryti 12 AE, su sąlyga, kad turės kuo šį energetikos šaltinį pakeisti. Tačiau šis sumanymas nepavyko – AE uždarymas Švedijai kainuotų apie 200 mlrd. SEK, susidarytų didelis elektros trūkumas, o jos kaina smarkiai

Prof., habil. dr. Eugenijus Ušpuras: „Branduolinė energetika ir pasaulyje, ir Baltijos jūros regione turi ateitį, jei visos šalys užtikrins saugumą.“

išaugtų. 2009 m. pabaigoje Švedija paskelbė, kad atsisako „visiško AE uždarymo“ politikos.

Danija perka iš kaimynų

Danija 1957–1960 m. pastatė pirmuosius tris tiriamuosius branduolinius reaktorių, kuriuos jau baigė eksploatuoti. Danija nebeplanuoja statyti AE, tačiau importuoja Vokietijos ir Švedijos AE pagamintą elektra, kuri sudaro maždaug 11 % šalies poreikio. Danijoje veikiantys elektros energijos gamybos pajėgumai – 12,5 GWe, tarp jų – 9,3 GWe gamina iškastiniu kuru kūrenamos elektrinės ir 3,1 – vėjo turbinos.

tęsinys 3 psl.

Stabdys emigraciją ir „protų nutekėjimą“

Du trečdaliai Ignalinos, Zarasų rajono gyventojų pritaria, kad Visagine būtų statoma nauja atominė elektrinė. 60 % mokslininkų ir 58 % studentų įsitikinę, kad kompanijos „Hitachi“ vadovavimas naujosios Visagino atominės elektrinės statybai užtikrins, kad ji bus pastatyta laiku ir laikantis numatyto biudžeto, rodo apklausų duomenys.

„Spinter tyrimų“ apklausos duomenimis, 62 % Ignalinos, Zarasų raj. gyventojų pritaria, kad Visagine būtų statoma nauja atominė elektrinė. Labiausiai branduolinės energetikos plėtrą palaiiko Visagino miesto gyventojai – dau-

giau nei 88 %. Didžioji dalis (71 %) apklaustųjų mano, jog pastačius naują AE, atsiras daugiau darbo vietų. 51 % tikisi naujų kelių, visuomeninių pastatų, 49 % – aukštesnio pragyvenimo lygio, dar 42 % gyventojų mano, kad elektrinė sumažins emigraciją.

Branduolinės energijos naudojimui daugiausiai pritarė 26–35 m. apklaustieji, didesnes pajamas gaunantys respondentai ir rajonų centrų gyventojai.

Stato profesionalai

Pasak branduolinės energetikos specialistų, naujos AE statyba – sudėtingas ir kompleksiškas projektas, todėl būtina analogiškų projektų įgyvendinimo patirtis

ir kvalifikuoti specialistai. Tokios patirties ir reikiamų resursų turi strateginis investuotojas – „Hitachi“. Apklaustos rezultatai rodo, kad didžioji dalis akademinės bendruomenės mano, kad Visagino AE projekto įgyvendinimas bus naudingas Lietuvos mokslui. Net 68 % studentų ir 59 % mokslininkų mano, kad Visagino AE bus įdarbinta nemažai kvalifikuotų specialistų iš Lietuvos.

Akademinė bendruomenė mano, kad Visagino AE projektas sustiprins ryšius tarp mokslo institucijų ir verslo, Japonijos ir Lietuvos aukštųjų mokyklų bendradarbiavimą ir pristabdytų „protų nutekėjimą“ į užsienį.

Alfa.lt, Balsas.lt

Strateginis investuotojas „Hitachi“ laukia šalies verslo pasiūlymų

Konferencijoje „Naujos galimybės Lietuvos verslui: Visagino atominė elektrinė“ (VAE) strateginis investuotojas – Japonijos „Hitachi“ pristatė, papasakojo apie savo patirtį kuriant branduolinius reaktorius ir statant AE, paaiškino, kokius reikalavimus kelia paslaugų tiekėjams, kokių reikia sertifikatų tam tikriems

darbams atlikti ir pakvietė Lietuvos verslą teikti pasiūlymus registruojantis „Hitachi“ tiekėjų tinklapyje www.hitachiasd.com.

Konferencija parodė, kad šalies įmonės domisi galimybėmis dalyvauti VAE projekte, joje dalyvavo daugiau kaip 500 įvairių verslo įmonių bei verslo asociacijų, moks-

lo ir švietimo institucijos. Pasak specialistų, natūralu, kad didžiausias pastarųjų dešimtmečių regiono infrastruktūros projektas jame dalyvaujančioms įmonėms atneš daug naudos ir patyrimo.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos verslas, tinkamai pasirengęs, gali pretenduoti į darbus, kurių vertė iki 30 % projekto vertės vidurkio – apie 4 mlrd. litų.

„Visose šalyse, kuriose dirba „Hitachi“, ji stengiasi daugiausiai bendradarbiauti su vietos tiekėjais. Todėl įgyvendinant VAE projektą, „Hitachi“ laikysis savo kredo – bendradarbiauti su visuomene, naudoti pažangias ir saugias technologijas“, – sakė „Hitachi“ viceprezidentas Masaharu Hanyu.

„Hitachi“ atstovai aiškino, kad AE yra itin kompleksinis projektas, iš dalyvių reikalaujantis aukštos kvalifikacijos, pasirengimo, todėl jau dabar pradeda dialogą su vietos verslu, kuris gali užsiregistruoti internete ar kreiptis į „Hitachi Europe GmbH“, Am Seestern 18, 40547 Diuseldorfas, Vokietija, tel. +49-211-5283-0.

„Hitachi“ svetainėje lietuvių kalba www.hitachi.lt galima sužinoti daugiau apie kompaniją, jos veiklos kryptis, produktus, naujoves.

VSĮ „Versli Lietuva“

Konferencija „Naujos galimybės verslui – Visagino atominė elektrinė“ sulaukė didelio verslo atstovų dėmesio. Renginyje dalyvavo daugiau kaip 500 dalyvių

Lietuvoje pradės veikti dujų birža

2011 m. lapkričio 23 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija elektros rinkos operatoriui „Balt-pool“ suteikė gamtinių dujų rinkos operatoriaus licenciją, leidžiančią organizuoti gamtinių dujų biržą. Planuojama, kad birža pradės veikti šių metų gruodį. Dujų biržos sukūrimas bus alternatyva prekybai dvišalių sutarčių pagrindu. Tai svarbus žingsnis kuriant konkurencingą ir ekonomiškai pagrįstą dujų rinką Lietuvoje. Visi gamtinių dujų vartotojai ir kiti gamtinių dujų sektoriuje veikiantys subjektai savo perteklinius arba trūkstamus gamtinių dujų kiekius galės pirkti ar parduoti gamtinių dujų biržoje.

„BaltPool“

Sudarė naują krovos sutartį

AB „Klaipėdos nafta“ ir naftos perdirbimo bendrovė „Orlen Lietuva“ pasirašė naują naftos produktų krovos sutartį. Joje optimaliai įvertinti abiejų šalių poreikiai ir pasiektas abi bendroves tenkinantis susitarimas. Sutartis galios iki 2024 metų pabaigos. „Klaipėdos naftos“ generalinis direktorius Rokas Masiulis pažymėjo, jog 2002 m. pasirašytos sutarties pakeitimai leido atsisakyti perteklinių reikalavimų, nenaudingų įmonei, ir užtikrino palankias krovos sąlygas abiem kompanijoms.

Alfa.lt

Auga naujų elektrinių poreikis

Europos elektros perdavimo sistemos operatorius vienijanti organizacija ENTSO-E paskelbė, kad Vokietija dėl pavasarį uždarytų atominė elektrinių šią žiemą taps elektrą importuojančia valstybe. Visą ar dalį žiemos elektrą iš kaimyninių valstybių importuos Serbija, Suomija, Latvija ir Lietuva.

Esant sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms, pvz., ypač šaltai žiemai, elektrą importuoti turėtų ir Prancūzija, Belgija, Didžioji Britanija, Danija, Portugalija.

„Europoje daugėjant deficitinių elektros energetikos sistemų, Lietuvai būtina sava bazinė generacija. Lietuva yra daugiausiai elektros importuojanti valstybė Europoje. Net ir 10–15 % elektros importas laikomas ekonominės rizikos faktoriumi, tuo tarpu Lietuva jau beveik dvejus metus nuolat importuoja daugiau kaip 60 % suvartojamos elektros energijos“, – sako elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ generalinis direktorius Virgilijus Poderys.

tęsinys 4 psl.

pradžia 2 psl.

Branduolinės energetikos ateitis Baltijos jūros regione

Vokietija – po 11 m. be AE

Vokietija iki 2022 m. visiškai atsisakys branduolinės energetikos. Šiuo metu Vokietijoje AE pagamina apie 22 % elektros, maždaug 64 % jos gaunama kūrenant iškastinį kurą ir apie 14 % – iš alternatyviųjų energijos šaltinių (AEŠ). Iki 2022 m. Vokietija planuoja išplėsti AEŠ naudojimą, padidinti jų stabilumą, sukurti naujas elektros perdavimo jungtis su Čekija, Austrija ir Prancūzija.

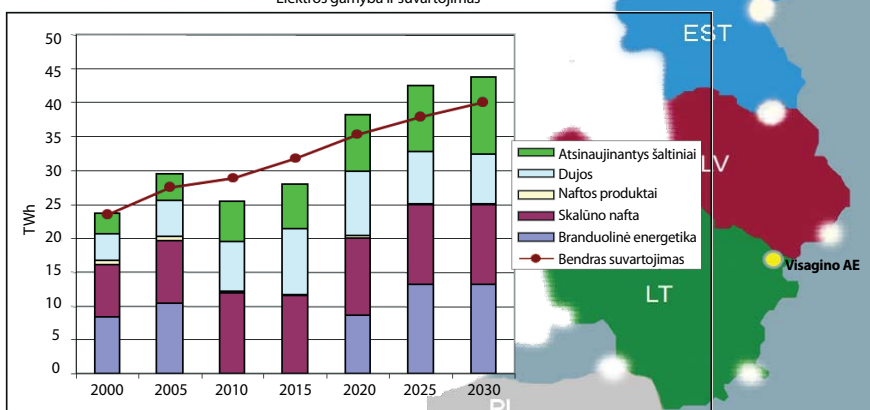
Rusija – „visu greičiu pirmyn“

Grandiozinius planus plėsti branduolinę energetiką puoselėja Rusija, ketinanti 2020 m. elektros energijos AE pagaminti beveik dvigubai daugiau nei dabar. Jos branduoliniai pajėgumai padidės iki 43,3 GWe 2020 m. Šiuo metu AE gamina 16 % visos energijos.

Saugumas – pirmoje vietoje

Po 9 magnitudės žemės drebėjimo Japonijoje ir cunamio sukeltos avarijos Fukušimos atominėje elektrinėje Europos Taryba paskelbė, kad ES šalių ir šalių kaimynių AE privalo išlaikyti atsparumo testą. Testo rezultatai paaiškės šių metų pabaigoje.

Baltijos šalys (Estija, Latvija, Lietuva)
Elektros gamyba ir suvartojimas

Šaltinis: ES energijos kryptys 2030. Energetikos generalinis direktoratas, Europos komisija, 2010, Briuselis, LEI

pradžią 3 psl.

Prognozuojama, kad šią žiemą Lietuvoje bus suvartojama 1,2–1,8 % daugiau elektros, tačiau sunkumu apsirūpinant energija neturėtų kilti. Per 9 š. m. mėnesius „Litgrid“ aukštos įtampos įrenginiai šalies poreikiams perdavė 6,84 mlrd. kWh elektros energijos, tai yra 1,8 % daugiau nei tuo pačiu metu 2010-aisiais.

Verslo banga

Branduolinė energetika – naudinga

Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) ataskaitoje „Klimato kaita ir branduolinė energetika 2011 m.“ teigiama, kad atlikti tyrimai įrodė, jog naudojant branduolinę energetiką galima išspręsti dvi pagrindines tarpusavyje susijusias pasaulio problemas – visuotinės klimato kaitos ir staigaus energijos paklausos augimo. Be to, galima mažiausiomis sąnaudomis sumažinti išmetamų šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekį.

NucNet

Britanija rengiasi AE statyboms

„NuGen“ suteiktas leidimas pradėti aikštelės, esančios prie Sellafield jėgainės, Kambrijos grafystėje įvertinimo darbus. Planuojama, kad darbai bus baigti per 2013 m., o sprendimas statyti jėgainę priimtas 2015 m. Jėgainė galėtų pradėti veikti apie 2023 m.

WNA

Naujas branduolinių tyrimų centras

Didžiojoje Britanijoje atidarytas naujas Branduolinių tyrimų centras (*Nuclear Research Centre – NRC*) – bendra Oksfordo ir Bristolio universitetų įstaiga, kurioje bus rengiami kvalifikuoti branduolinės energetikos specialistai. Pasak universitetų, įstaigos pagrindinis tikslas – atlikti moderniausius novatoriškus tyrimus, susijusius su dabartinės ir naujų kartų reaktorių technologijomis, saugos užtikrinimu eksploatacijos metu. Centre bus atliekami fundamentaliūs ir taikomieji tyrimai bei rengiami aukštos kvalifikacijos specialistai ir mokslininkai. Remiantis Energetikos ir klimato kaitos departamento tyrimais, apskaičiuota, kad branduolinės energetikos sektoriuje Didžiojoje Britanijoje iki 2025 m. bus sukurta 30 tūkst. naujų darbo vietų.

WNA

Naujoji atominė elektrinė – alternatyva apsirūpinti elektra

Saulius Kutas, branduolinės energetikos ekspertas

Nauja atominė elektrinė Lietuvai yra vienintelė reali alternatyva esminėms energetikos problemoms spręsti – sukurti šalyje bazinės, nuolat gaminamos elektros energijos gamybos pajėgumus ir garantuoti apsirūpinimo energija saugumą ir kt.

Laikydamosi tarptautinių branduolinės saugos principų, Lietuva du dešimtmečius saugiai eksploatavo Ignalinos atominę elektrinę (AE) ir užtikrino elektros energijos tiekimo saugumą. Manau, kad labai svarbu užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos įstatymu įtvirtintas branduolinės energijos naudojimo tęstinumas taptų tikrove.

Bus saugi

Suprantama, kad Lietuvos gyventojams rūpi, ar nauja AE nekels pavojaus. AE keliami griežti reikalavimai: saugos

principus nustato tarptautinės organizacijos, šalyje kuriama nacionalinė branduolinės saugos priežiūros sistema. Sutrikimų ir avarių prevencijos sistema branduolinėje energetikoje yra bene geriausiai organizuota ir efektyviai veikianti pasauliniu mastu.

Apibendrinus pasaulio statistiką, paaiškėjo, kad gaminant 20 mlrd. kWh elektros energijos (tiek jos pagaminta Lietuvoje 2003 m.), akmens anglies kuro cikle vidutiniškai žūva 3500 žmonių, tuo tarpu branduolinio kuro cikle – vos 1 žmogus. AE susidaranti pavojingų atliekų tūris, lyginant su atliekomis, susikaupiančiomis iškastinio kuro laikotinėse, yra labai mažas ir visos jos laikomos patikimose saugyklose. Neturėtume šių faktų laikyti „neatremiamais“ argumentais branduolinės energetikos naudai, tačiau jie gali įtikinti, kad besąlygiškai laikantis saugos reikalavimų, galima ir ekonomiškai tikslinga pripa-

žinti bei remti branduolinę energiją kaip svarbią energijos išteklių balanso dalį.

Kad neliktume užribyje

Ypač šiuo metu, kai vyksta visų naujosios atominės elektrinės projekto dalyvių derybos, svarbu pateikti visą teisingą informaciją apie branduolinę energetiką ir Visagino AE projekto eigą. Tai būtų atsvara neargumentuotiems AE reikalingumo neigimams, galimos žalingos įtakos aplinkai hiperbolizavimui ir t. t. Siūlymai atidėti naujosios AE statybą, laukiant naujų technologijų, Lietuvai būti tik elektros importuotoja, gąsdinimai didelėmis kainomis, nepalyginant jų su iškastinio kuro kainomis, mūsų šaliai gali lemti energetinio užkampio vardą ir smulkaus pirkėjo vaidmenį kuriamoje Europos elektros rinkoje. Be to, prarasime bet kokias galimybes daryti įtaką elektros energijos kainoms.

Alfa.lt

Geriausi rezultatai – branduolinės energetikos šalyse

Darnios energetikos plėtrą galima užtikrinti energijos gamybos būdų įvairovė – Pasaulio energetikos tarybos (angl. *World Energy Council*) atlikta analizė parodė, kad geriausių rezultatų pasiekė branduolinę energetiką plėtojantys šalys.

Atliekant 2011 m. šalių energetikos ir klimato politikos analizę ir nustatant energijos tvarumo indeksą, įvertinti trys energetikos politikos aspektai – energetinis saugumas, ekologija ir įperkamumas. Ataskaita parodė, kad geriausių rezultatų

pasiekė branduolinę energetiką plėtojantys šalys – Šveicarija (40 % branduolinės energijos), Švedija (40 %), Prancūzija (75 %), Vokietija (30 %) ir Kanada (15 %). Šios šalys turi nuosekliausias energetikos politikas, kuri garantuoja energetinį saugumą, ekologiją ir gerą kainą. Visos šios šalys turi diversifikuotus energijos portfelius, kuriuose branduolinė energetika atlieka svarbų vaidmenį.

Svarbu sutarimas

Ataskaitoje pažymima, kad norint pasiekti energetikos politikos tvarumo, ne-

užtenka skirti dėmesį tik šiltnamio efekta sukeliančių dujų išmetimui ir pasikliauti rinkos mechanizmais. Pramonės atstovai ir politikos formuotojai turi ir toliau dirbti, siekdami užtikrinti stabilią reguliavimo sistemą, kuri palaikytų didelės apimties kapitalo investicijas, spartų energetikos sistemos pokyčių tempą.

Pažymėtina, kad ataskaitoje daugiau remtasi 2009–2010 m. duomenimis, todėl rezultatai neatspindi Fukušimos AE įvykių pasekmių ir neseniai pasireiškusio politinio nestabilumo Šiaurės Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose.

WNA

ABWR modelis – apžiūrai

Lapkričio 22 d. – gruodžio 8 d. Energetikos ir technikos muziejuje strateginis investuotojas „Hitachi“ eksponavo naujosios Visagino atominės elektrinės (VAE) pasirinktą technologiją – pažangų vandens reaktorių ABWR. Tai III kartos 1350 MW galios vienintelis šiuo metu eksploatuojamas pagerinto saugos lygio reaktorius. „Per kelias savaites unikalia proga išsamiau susipažinti su energetikos istorija ir su technologinėmis naujovėmis pasinaudojo keli šimtai žmonių“, – sakė Rasa Augutytė, Energetikos ir technikos muziejaus direktorė.

III kartos ABWR reaktorius sukurtas ir patobulintas pagal Europos, Japonijos ir JAV BWR reaktorių eksploataavimo patirtį, sustiprinant jų geriausias savybes